

Nr 553.

Av herr **Allard m. fl.**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition, nr 220, angående vissa anslag till fångvården m. m.*

I proposition nr 220 angående vissa anslag till fångvården har departementschefen bland annat uttalat att den högre fångvårdspersonalen i avvakta på en fastare utformning av anstaltsorganisationen borde komma i åtnjutande av en provisorisk löneförbättring. Departementschefen har därför för avsikt att skyndsamt låta verkställa en utredning i ämnet, så att denna fråga så vitt möjligt skall kunna underställas nästa års riksdag. I samband därmed bör även enligt departementschefen frågan om löneställningen för styresmannen vid anstalten i Örebro tagas under omprövning.

Då emellertid flera skäl, som ej ha samband med en utredning om löneförbättring för den högre fångvårdspersonalen, tala för att styresmannen vid Örebro-anstalten flyttas upp i högre lönegrad, synes det undertecknade som om detta lämpligen kunde ske redan i år. Fångvårdsstyrelsen har sålunda i sitt förslag till anslagsäskanden avgivit särskilt förslag beträffande styresmannen vid anstalten i Örebro. Under åberopande av att nämnda anstalt hade lika hög och ibland högre beläggning än anstalter med direktörstjänst i lönegrad Ca 27 hade styrelsen hemställt om uppflyttning av föreståndarbefattningen vid anstalten i Örebro till befattning som direktör i lönegrad Ca 27. Enligt styrelsens mening kunde ingen tvekan råda om att en fångvårdsanstalt vore behövlig i Mellansverige i eller invid Örebro, och då det torde komma att dröja med uppförandet av en sådan ny anstalt, vore ett beslut i enlighet med styrelsens förslag icke ägnat att föregripa organisationsutredningens resultat. Kostnaderna för den ifrågasvarande uppflyttningen hade av styrelsen beräknats till 2 300 kronor, varifrån böra dragas de 800 kronor, som för närvarande utgå som tillfälligt arvode till styresmannen.

Utöver vad fångvårdsstyrelsen anfört bör ytterligare framhållas, att strafflagberedningen i sitt 1944 avgivna betänkande angående verkställigheten av frihetsstraff m. m. föreslagit att kronohäktet i Örebro skulle nedläggas, men att i stället skulle till Örebro förläggas en fångvårdsanstalt, som skulle uppföras på för trädgårdsbruk lämpad tomt och vara avsedd för 50 intagna. I sitt den 12 juli 1946 avgivna utlåtande med plan för omorganisationen av fångvårdens anstaltsväsende jämte därtill bunden personal har fångvårdsstyrelsen beträffande Örebro icke föreslagit någon ändring i förhållande till strafflagberedningens förslag till anstaltsorganisation samt

anslutit sig till beredningens mening att anstalt, som har plats för minst 50 intagna, bör ha styresman i direktörs tjänsteställning.

Med sitt centrala läge i landet har den nuvarande Örebro-anstalten visat sig mycket lämplig som upptagningsanstalt vid överbeläggning av andra anstalter. Sedan anstalten i Linköping indragits 1946, ha många dömda, som där bort intagas, införpassats till Örebro. Vidare tillkommer, att av de anstalter, som finnas i Mellansverige, äro flera specialanstalter. Så är exempelvis anstalten i Nyköping avsedd för ungdom, anstalten i Karlstad för förvarade och internerade, i Norrköping likaså och anstalten i Mariestad för intagna i jordbruksarbete. Endast anstalterna i Västerås och Örebro återstå alltså såsom slutna anstalter för vanligt fångförvar.

Den sadelmakeridrift, som förr existerat vid Örebro-anstalten, förflyttades för några år sedan till centralfängelset i Härnösand, men har den 1 augusti 1946 återbördats till Örebro, där goda lokalutrymmen finnas och där en ändamålsenlig verkstad iordningställts.

Sedan augusti 1946 utföras å anstalten i Örebro undersökningar enligt 43 § verkställighetslagen. Då dessa undersökningar utföras av läkare och styresman följer härav, att styresmannen vid Örebro-anstalten fått en betydande ökning av sin arbetsbörda, samtidigt som dessa undersökningar ställa stora krav på hans omdöme och kunnighet.

Medelbeläggningen å anstalten i Örebro har under senare år varit ovanligt hög. Enligt statistiken har medelbeläggningen förhållit sig som följer:

År 1941	1942	1943	1944	1945	1946	1947
21 st.	57 st.	97 st.	81 st.	57 st.	45 st.	44 st.

Anstalten har således under många år haft samma beläggning som den som förekommer vid anstalter, där styresmannen har direktörs tjänsteställning. Att styresmannen vid Örebro-anstalten det oaktat i avlöningshänseende är placerad i lönegrad motsvarande den vid anstalter med ett tjugotal intagna måste under sådana förhållanden betraktas som ett uppenbart missförhållande.

Härtill kommer att styresmannen vid anstalten måste betraktas som en utomordentligt duglig fångvårdsman. Under hans ledning har den gammalmodiga anstalten i Örebro undergått en märkbar standardhöjning. Så ha exempelvis — förutom inrättandet av den nämnda sadelmakeriverkstaden — en samlingsisal och läkarrum inretts, köket moderniserats och celler och korridorer uppsnyggats genom ommålning. Vidare har en större fri plan iordningställts för de intagnas rekreation och idrottsövningar. Även utrustningen i övrigt har förnyats i fråga om möblering och persedlar.

På ett i allo förtjänstfullt sätt har den nuvarande styresmannen, föreståndaren Ragnar Leufstedt, skött den mycket ansvarsfulla och arbetskrävande befattningen som föreståndare vid Örebro-anstalten. Om dessutom

hänsyn tages till Leufstedts 40-åriga tjänst inom fångvården — han började 1908 som vaktkonstapel vid Härlanda och har sedan tjänstgjort på flera olika anstalter bl. a. som assistent och föreståndare — synes det under-tecknade vara synnerligen väl motiverat med en lönegradsuppflyttning för styresmannen vid anstalten i Örebro.

På grund av vad sålunda anförts hemställa vi,

att riksdagen måtte besluta att föreståndaren för fång-vårdsanstalten i Örebro måtte uppflyttas i lönegrad Ca 27.

Stockholm den 19 maj 1948.

Henry Allard.

Erik Brandt

Lars Lindahl.
